

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การลบจำนวนสองจำนวนที่ตัวตั้ง
มากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20 โดยใช้ความสัมพันธ์
ของจำนวนแบบส่วนย่อย – ส่วนรวม

ครูผู้สอน ครูจิรวุฒิ ภัคดี

การลบจำนวนสองจำนวนที่ตัวตั้ง
มากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20
โดยใช้ความสัมพันธ์
ของจำนวนแบบส่วนย่อย – ส่วนรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

หาผลลบโดยใช้ความสัมพันธ์ของจำนวน
แบบส่วนย่อย – ส่วนรวม

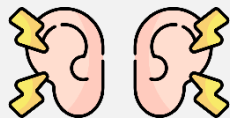

ข้อตกลงในการเรียน

สองตาดู

สองหูฟัง

สมองคิด

มีสติ

ไม่เข้าใจให้ถาม

กลับบ้านทบทวน

เรียนรู้อย่างฉลาด

เฮ้ เฮ้ เฮ้

ให้นักเรียนสังเกตภาพ
ต่อไปนี้

รูปภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

เงิน

มีเงินเหรียญกี่ชนิด

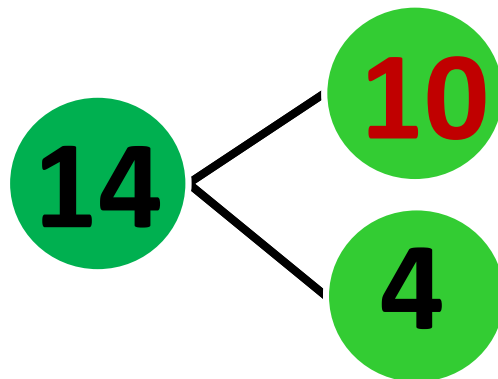
2 ชนิด เหรียญสิบบาท
และเหรียญบาท

จากภาพเขียนจำนวนเงิน 14 บาท แสดงความสัมพันธ์
ของจำนวนแบบส่วนย่อย-ส่วนรวมได้อย่างไร

นักเรียนนำเงินมา 14 บาท

แล้วนักเรียนนำเงินไปทำบุญ 2 บาท

นักเรียนจะเหลือเงินกี่บาท

เขียนในรูปประโยคสัญลักษณ์

$$14 - 2 = \square$$

จากภาพเขียนแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

$$\begin{array}{r}
 14 - 2 \\
 \hline
 10 \quad 4 \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 4 - 2 \\
 \hline
 10 + 2 \\
 \hline
 12 \\
 \hline
 \end{array}$$

 ดังนั้น $14 - 2 = \underline{12}$

เขียนในรูปประโยคสัญลักษณ์

$$12 - 5 = \square$$

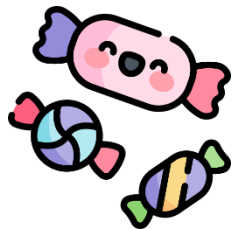

จากภาพเขียนแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

$$\begin{array}{r}
 12 - 5 = \underline{\quad} - \underline{\quad} \\
 \swarrow \searrow \\
 \underline{\quad} \quad \underline{\quad} \\
 = \underline{\quad} + \underline{\quad} \\
 = \underline{\quad}
 \end{array}$$

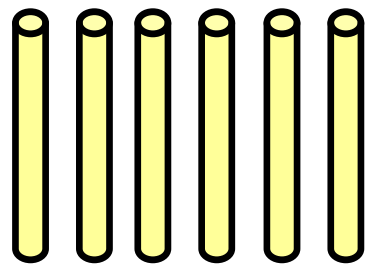
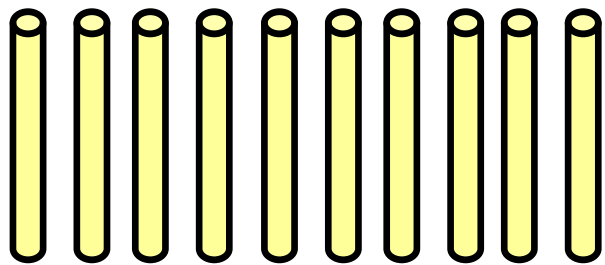

 ดังนั้น $12 - 5 = \underline{\quad}$

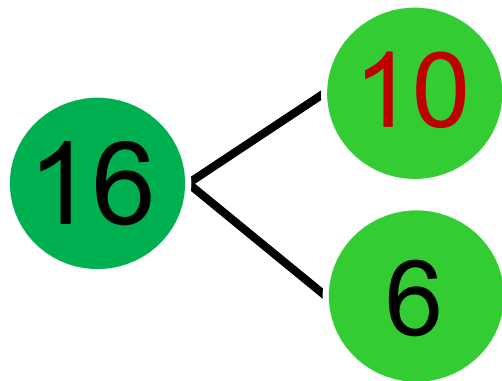

นักเรียนมีขนม 16 ชิ้น
ให้เพื่อนไป 7 ชิ้น
นักเรียนเหลือขนมกี่ชิ้น

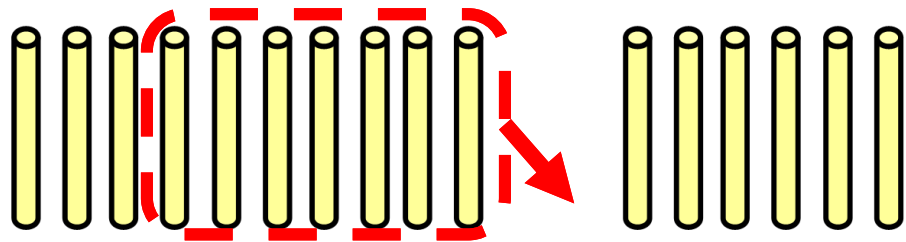

จากภาพใช้ไม้ไอศกรีมในการหาผลลบ และเขียนแสดงความสัมพันธ์
ของจำนวนแบบส่วนย่อย-ส่วนรวมได้อย่างไร

จากภาพเขียนแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

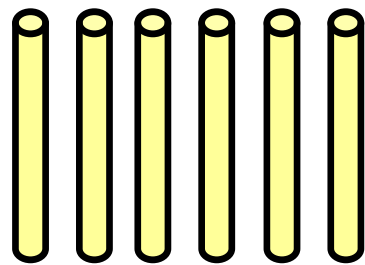
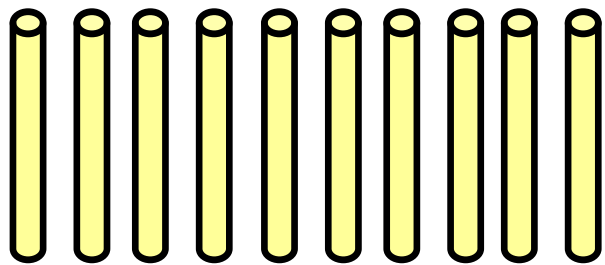
$$\begin{array}{r}
 16 - 7 \\
 \hline
 6 \quad 10 \\
 \hline
 \end{array}
 = \frac{10}{\quad} - \frac{7}{\quad}$$

$$= \frac{6}{\quad} + \frac{3}{\quad}$$

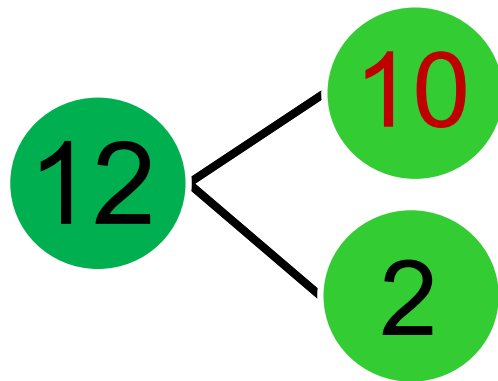
$$= \frac{9}{\quad}$$

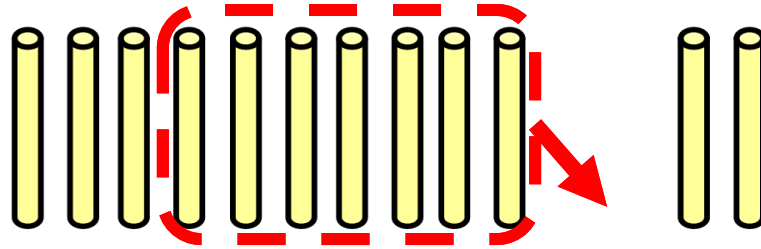

 ดังนั้น $16 - 7 = \underline{9}$

จากภาพใช้ไม้ไอศกรีมในการหาผลลบ และเขียนแสดงความสัมพันธ์
ของจำนวนแบบส่วนย่อย-ส่วนรวมได้อย่างไร

จากภาพเขียนแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

$$\begin{array}{r} 12 - 7 \\ \hline 2 \quad 10 \\ \hline \end{array} = \frac{10}{2} - \frac{7}{3} = \frac{2}{3} + \frac{3}{3} = \frac{5}{3}$$

ดังนั้น $12 - 7 = \underline{5}$

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 2.38

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

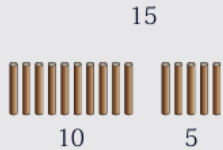
1. แจกแบบฝึกหัด 2.38 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แบบฝึกหัด 2.38

1 จงหาผลลบ

ตัวอย่าง

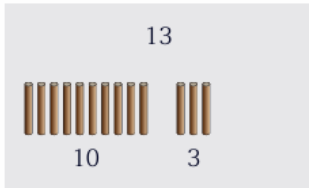
$15 - 9 = \square$

$$\begin{array}{r} 15 - 9 = \square \\ \begin{array}{r} 10 \quad 5 \\ 10 - 9 = 1 \\ 1 + 5 = 6 \\ \hline 15 - 9 = 6 \end{array} \end{array}$$

ดังนั้น $15 - 9 = 6$

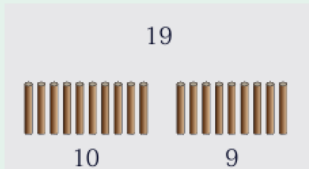
1) $13 - 8 = \square$

$$\begin{array}{r} 13 - 8 = \square \\ \begin{array}{r} 3 \quad 10 \\ \hline \end{array} \end{array}$$

ดังนั้น $13 - 8 = \square$

2) $19 - 4 = \square$

$$\begin{array}{r} 19 - 4 = \square \\ \begin{array}{r} 10 \quad 9 \\ \hline \end{array} \end{array}$$

ดังนั้น _____

แบบฝึกหัด 2.38

เรื่อง การลบจำนวนสองจำนวนที่ตัวตั้ง

มากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20

โดยใช้ความสัมพันธ์ของจำนวน

แบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

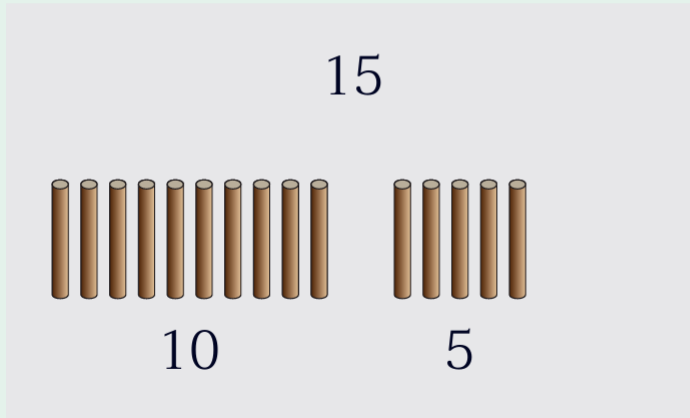

แบบฝึกหัด 2.38 เรื่อง การลบจำนวนสองจำนวนที่ตัวตั้งมากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20 โดยใช้ความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

1 จงหาผลลบ

ตัวอย่าง

$$15 - 9 = \square$$

$$15 - 9 = \square$$

10 5

A diagram showing the number 15 decomposed into 10 and 5. Red lines connect the 15 to 10 and 5.

$$10 - 9 = 1$$

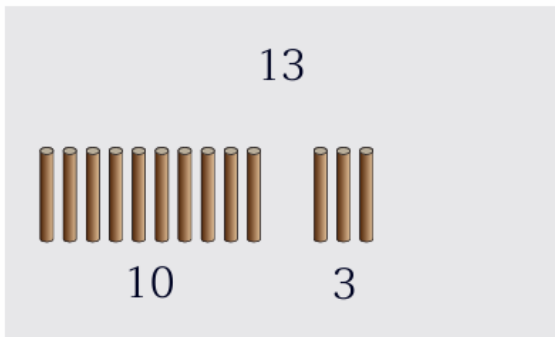
$$1 + 5 = 6$$

ดังนั้น

$$15 - 9 = 6$$

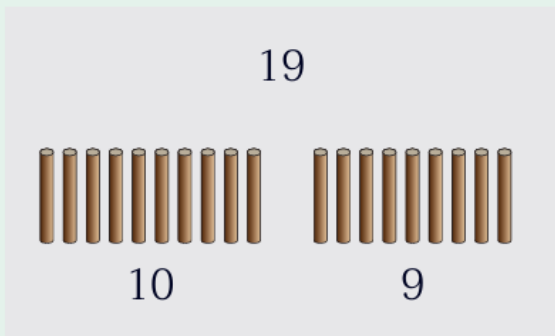
$1) 13 - 8 = \square$

$13 - 8 = \square$

ดังนั้น $13 - 8 = \square$

$2) 19 - 4 = \square$

$19 - 4 = \square$

ดังนั้น

$$3) 11 - 6 = \square$$

A diagram illustrating the subtraction of 6 from 11. The number 11 is shown with a bracket underneath it, splitting into a 1 and a 10. A dashed oval encircles the 10 and the 6, with a curved arrow pointing from the 6 to the 10, indicating the process of borrowing 1 from the 10 to make 11.

$$11 - 6 = \square$$

ตั้งนั้น

$$4) 14 - 7 = \square$$

A diagram illustrating the subtraction of 7 from 14. The number 14 is shown with a bracket underneath it, splitting into a 1 and a 4. Below the 1 and 4 are two horizontal dashed lines, suggesting a place for writing the steps of the subtraction process.

$$14 - 7 = \square$$

ตั้งนั้น

$$5) 16 - 8 = \square$$

$16 - 8 = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

2 ท้าผลลบ

1) $13 - 2 =$

2) $12 - 6 =$

3) $15 - 3 =$

4) $11 - 8 =$

5) $17 - 4 =$

6) $15 - 6 =$

7) $18 - 1 =$

8) $12 - 8 =$

9) $19 - 6 =$

10) $17 - 9 =$

11) $12 - 2 =$

12) $15 - 8 =$

13) $18 - 5 =$

14) $14 - 9 =$

15) $14 - 3 =$

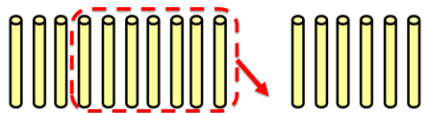
16) $18 - 18 =$

สรุป

เราสามารถใช้ความสัมพันธ์ของจำนวน
แบบส่วนย่อย - ส่วนรวม ช่วยในการหาผลลบได้

เช่น

จากภาพเขียนแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนแบบส่วนย่อย - ส่วนรวม

$$\begin{array}{r}
 16 - 7 \\
 \underline{6} \\
 10 \\
 \hline
 9
 \end{array}
 = \frac{10}{0} - \frac{7}{0}
 = \frac{6}{0} + \frac{3}{0}
 = \frac{9}{0}$$

ดังนั้น $16 - 7 = \underline{9}$

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การลบจำนวนสามจำนวน
ที่ตัวตั้งมากกว่า 10 แต่ไม่เกิน 20

